

Alueellinen kansalaisjärjestöakatemia Oulussa 2023

Teemakahvila
Kirjaukset teemoittain

OULU

9.10.2023

Teemakahvilan vetäjät: Lapset ja nuoret

- Pohjois-Pohjanmaan Nuorisovaltuusto
- **Liina Mäkelä**
- **Sami Kemi**
- Oulun nuorisovaltuusto:
- **Jesse Rousu**
- **Pietari Meriläinen**
- **Armiida Hämäläinen**
- Lasten, nuorten ja perheiden elämänkaariverkosto:
- **Airi Martikainen**
- Maakunnallinen lasten, nuorten ja perheiden järjestöverkosto
- **Heidi Lötjönen**

Teemakahvilan vetäjät: Vammaiset henkilöt

- Pohteen vammaisneuvosto ja vammaispalvelujen maakunnallinen järjestöverkosto
- **Hilkka Lahti ja Maija Koistinen**
- Oulun kaupungin vammaisneuvosto
- **Anni Mannelin**

Teemakahvilan vetäjät: ikäihmiset

- Pohteen vanhusneuvosto
- **Marja-Leena Kärkkäinen**
- Oulun kaupungin vanhusneuvosto
- **Maija Pitkänen**
- Ikäihmisten maakunnallinen järjestöverkosto
- **Paula Ylikulju**
- **Risto Örling**

Teemakahvilan vetäjät: Hyvinvoinnilla ja aluekehityksellä elinvoimaa maakuntaan

- Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukunta
- **Esa Aunola**
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- **Ilpo Tapaninen**
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
- **Helena Liimatainen**
- Pohteen järjestöyhteistyöryhmä
- **Lea Nikula**

Teemakahvila – Miten voisimme työskennellä paremmin yhdessä?

- Miten hyvinvointialueuudistuksen jälkeen järjestöyhteistyö rakentuu ja muotoutuu alueellisesti hyvinvointialueella ja Oulun kaupungissa?
- Osallistujat hakeutuvat pienryhmiin teemoittain. Näin samasta teemasta kiinnostuneet voivat kohdata ja keskustella. Tavoitteena on tunnistaa sekä kehittää uusia yhteistyön paikkoja.
- Keskusteluista tehdään lyhyet muistiinpanot, pääpaino on osallistujien välisessä keskustelussa.
- Kysymys on sama kaikissa teemoissa. Jokainen osallistuja valitsee itse teeman ja ryhmän mihin osallistuu.

Teemakahvila: lapset ja nuoret

- Kokoustetaan eri paikoissa
  - Esim. Tyttöjen talo
- Nuoret ja hyvinvointi
  - Mitä toivotaan järjestöiltä hyvinvoinnin edistämiseksi
  - Jokaisella velvollisuus auttaa, jotta saadaan nuorten ääni kuulumaan
  - Järjestö-Pohde-kunta-tason yhteistyö
- Nuoret esillä mediassa
  - Nostetaan myös positiivisia asioita esille, yleensä keskitytään vain negatiiviseen.
  - Nuorten omaa viestintää - nuorilta nuorille esimerkiksi kunnankin asioista
- Järjestöt tutummaksi nuorille
- Lapset ja vanhemmuus
  - Miten tavoitetaan vanhemmuuden kanssa kamppailevat ja saadaan avun piiriin?
  - Mistä löydetään innokkaat ja halukkaat osallistujat, että toiminta jatkuvaa?
  - Pikkulapsiverkosto
  - Miten saadaan lapset, nuoret ja lapsiperheet erityisjärjestöjen toimintaan mukaan? Vertaistuen merkitys

Teemakahvila: lapset ja nuoret

- Yhteistyön kehittäminen eri vaikuttajaryhmien kesken
  - Nuorisovaltuustojen välinen vaikuttamistoimiyhteistyö (Pohteen kuva ja kuntien kuvat)
  - Konkreettiset tarpeet yhteistyön pohjana, yhteistyölle oma halu osallistua
  - Nyt jo tunnetaan toisten toimintaa, osataan ohjata oikeaan paikkaan
  - ONE ja Sos-kehittäjänuorten yhteistyö alkamassa
  - Nuorille yhteinen vaikuttajaelin, esimerkiksi 2.asteen opiskelijoille
- Mitä nuoret haluavat järjestöiltä?
  - Nuoret kaipaavat vertaisuutta
  - Esitellään nuorille vaikuttamisen tapoja esimerkiksi Nuorten foorumissa
  - Miten löydetään ne nuoret, jotka eivät ole vielä mukana?
  - Nuorivetoinen toiminta
- Nuorten elämänkaariverkosto
  - Keskitetään muihin verkostoihin
  - Maakunnalliset verkostot

Teemakahvila: Ikäihmiset

- Opittaisiin kuuntelemaan toisia aidosti
  - Ei huomata toisia, kun tehdään omaa hommaa niin innolla
  - Ohjataan rohkeasti myös muiden järjestöjen luokse, ei aina tarvitse oman järjestön toimintaa ehdottaa jos sieltä ei löydy sopivaa
- Eri järjestökenttien huomioiminen uudessa toimintamallissa.
  - Vapaaehtoinen vs. Palkattu järjestötoimija = ei aikaa samalla tavalla
  - Miten hyviä malleja kehitetään avoimesti ja eri alueet huomioon ottaen?
- Järjestöt toivovat, että heitä haastetaan
- Tieto = osallistuminen
  - Iso aukko tiedon saamisessa
  - Tietotekniikan hyödyntäminen

Teemakahvila: Ikäihmiset

- Miten vanhukset pääsevät osaksi omaa lähiyhteisöään?
- Rahan merkitys järjestöjen toimintaan ja toimintaympäristön kokoon
  - Yhteistyötä, jolloin jotkin toiminnot taloudellisesti järkevämpiä
  - Tapahtumien yhdistäminen
- Tilat
  - Joiltain järjestöiltä puuttuu niin kutsuttu kotipesä, oma tila
  - Esim. Kiimingissä tai Jäälissä tiloja tosi huonosti
- Järjestöjen koolta vaikutusta toimintaan ja mahdollisuuksiin
- Etsivä vanhustyö
  - Miten ikäihminen löydetään kotoa? (osallisuuslähete Höyhtyä)
  - Jalkautuvan vanhustyön malli
  - Kahvikassi-toiminta

Teemakahvila: Ikäihmiset

- Painettu kalenteri, jossa kootusti kaikkien järjestöjen/yhdistysten tapahtumat
  - Voi jakaa esimerkiksi kotipalvelutyöntekijöille, jotka voivat jakaa halutessaan taas eteenpäin
- Puheenjohtajien tapaaminen
  - Mahdollistettaisiin verkostoituminen
- Selkeä rakenne, missä tekemisen ja yhteistyön paikat
- Meillä on yhdistyksiä, jotka toimivat hyvin, mutta Ouluun jää tyhjiä kohtia, jossa ei toimi kukaan.
  - Alueellista toimintaa on yritetty, mutta se on vaikeaa
  - Ikääntymispoliittisen ohjelman toimenpiteet
  - Palvelukeskittymät
- Suhteet kaupungin ja Pohteen välillä (myös neuvostojen)
  - Miten saadaan kunnan ja Pohteen työntekijät tietoisiksi järjestöjen tarjoamasta toiminnasta?
  - Tietoa kotipalvelutyöntekijöille järjestöjen toiminnasta

Teemakahvila: Vammaiset henkilöt

- Vammaisen henkilö ei ole pelkästään vammaisen, vaan myös lapsi, työntekijä, vanhempi
  - En ole pelkkä rollaattori, olen ihminen! Puhu henkilölle, älä saattajalle! Anna ihmiselle ihorauha –kampanja menossa
  - Koko elämän kirjo voi koskettaa tietyn järjestöjen kohderyhmää.
- Tietoa toisten tekemisistä
  - Verkostoitumista tarvitaan
  - Lähellä.fi hyvä alusta
  - Toimivuus tärkeä, jotta voisimme toimia paremmin yhdessä.
  - Klubi 18-65 ryhmä Näkövammaisilla, paljon työkäisiä mukana.
- Tapaamisia tarvitaan teams-palaverien lisäksi kasvokkain.
- Asiantuntijoiden puheenvuorot, avaaminen muille ryhmille mahdollisuus osallistua, esimerkiksi hybridi tarjoaa siihen hyvän mahdollisuuden.
  - Esteettömyysosaaminen pitää olla mukana suunnittelussa, näkemisen ja kuulemisen lisäksi voi olla esteitä olemisessa.

Teemakahvila: Vammaiset henkilöt

- Alueellista toimintaa mietitty Pohteen vammaisneuvoston työvaliokunnassa, esim. Lakeuden alueen vammaisneuvostoille sovittu tapaaminen.
- Elämänkaariverkostojen jatko ja rakenteet tulossa, ollut hyvä verkostoalusta, jossa hankkeita ym. kehitelty aiemmin.
  - Miten viesti menisi kuntaan paremmin?
  - Nimetty järjestöyhteistyön henkilö tärkeä olla.
- Etäkatsomot Hailuodossa käytössä, huomioitu äänentoisto. Maantieteellisesti laajalla alueella tärkeä.
- Ihmisten mukaan saaminen tapahtumiin, esim. happihyppely tulossa ikäihmisille.
- Yhdistysten ja järjestöjen välinen yhteistyö, myös Oulun kaupungin ja Pohteen kanssa tärkeää.
- Jonkin tietyn alueen kuljetuspalvelujen käsittely, avoimuus osallistumisessa muille alueille ja saavutettavuus.

Teemakahvila: Vammaiset henkilöt

- Tieto tilaisuuksista, miten muut saavat tietoa tapahtumista, verkostoitumisen aste.
- Yhteistyö järjestämisessä, tehdään yhdessä esteettömiä tapahtumia!
  - Kumppanuuskeskus hyvä esimerkki, kuten elävä kirjasto –tapahtuma.
  - Resurssien yhdistäminen tukee kaikkien toimintaa.
  - Kaikkien kesäfestarit hyvä esimerkki yhteistyössä toteutuneesta yhteistyöstä eri tahojen kesken tapahtumasuunnittelussa.
- Yhdenvertainen Oulu2026 hanke, halutaan kokemusasiantuntijoita mukaan.
  - Esteettömyys tärkeä huomioida myös Oulu2026 tulevassa kulttuuripääkaupunkivuodessa.
  - Taiteessa ja näyttämöllä näkyviin moninaisuus.
  - Digin hyödyntäminen, yhdistykset mukaan kulttuuripääkaupunkivuoden toimintaan.
  - Hybridituottaja aloittanut hankkeessa
- Ihmisten mukaan saaminen tapahtumiin, esim. happihyppely tulossa ikäihmisille.

Teemakahvila: Hyvinvoinnilla ja aluekehityksellä elinvoimaa maakuntaan

- Tietovirta on nykyään valtava ja yhdistyksillä on suuri työ poimia sieltä se omaa yhdistystä koskeva
  - Valtava määrä viestejä kuormittaa vapaaehtoisia
- Kaikkia viestejä ei kannata jakaa kaikille yhdistyksen jäsenille
- Tiedon puute lisää turvattomuutta
  - Pohteen rakentaminen on pelottanut monia
- Tiedon lisääminen voi olla myös ahdistava tekijä
  - Esimerkiksi nuoret ja lapset huolehtivat ja ahdistuvat
- Miten tiedot saataisiin kaikille yhdistyksille?
  - Viestit eivät aina kulje kaikkialle
- Kaikki järjestöt eivät löydä, että missä pitäisi olla
- Vaihtuvuus on suurta yhdistyksissä, jolloin yhteystietoja on hankala pitää ajan tasalla
- Pohteen alueella 7000 järjestöä, joten kaikkien yhteen saaminen on mahdotonta
- Kaikilla järjestöillä ei ole ammattilaista viestimässä järjestön asioista
- Muutokset ja uhkakuvat nykymaailmassa nousseet voimakkaasti esille

Teemakahvila: Hyvinvoinnilla ja aluekehityksellä elinvoimaa maakuntaan

- Pohteen nettisivuilta on välillä todella hankala löytää tietoa
  - Yhdistysyhteistyölle on sivuilla hyvin tietoa, mutta kaikki ei ole niitä löytäneet
- Oulu on iso keskuspaikka, mutta olisi tarpeen saada toimijoita mukaan laajasti ympäri Pohjois-Pohjanmaata
  - Pienistä kunnista tullut viestiä, miten pienet järjestöt tavoittavat uudistuksen jälkeen kohteensa
- On lakisääteiset palvelut, miten palvelut voidaan tuottaa
  - Myös kumppanuusverkot
  - On epäselvää, mikä on lakisääteistä
- Järjestö voi olla myös kumppani, mutta järjestöt täytyy tietää
- Tilakysymys esim. mml.
  - Ei välttämättä pysty toimimaan, jos tilat on sellaiset ettei lastenvaunuilla ei pääse tai sisäilma huono
- Yhteisövaikuttavuusmalli
  - Etsivä järjestötyö Imla
- Järjestökysely ohjasi yhdistyksiä ajattelemaan tietynlaisia asioita ja etsimään niihin vastauksia.
  - Kyselyn tulokset olivat huolestuttavia. Edelleen on paljon yhdistyksiä, jotka jäävät ulkopuolelle.
    - Vastaukset kertovat siitä, ettei paikallistason toimijat ole päässeet mukaan.
    - Toki kyselyn ajankohta oli huono ja kaikki eivät olleet päässeet mukaan vielä silloin. Vastaukset voisivat tällä hetkellä olla erilaisia.
- Aluekehittäminen
  - Osaamisen hyödyntäminen ja kestävä kehityksen uusi toimipiste, josta järjestöille kohtaamispaikka
  - Luonto voimaantumisen paikkana

Teemakahvila: Hyvinvoinnilla ja aluekehityksellä elinvoimaa maakuntaan

- Yksinäisyyden torjunta. Korona aikana "mökkiydettiin"
  - Myös järjestöissä tapahtunut muutosta pandemian jälkeen, kun ei kohdata kasvokkain
  - Yksinäisyys nousut esim. Oukan hyvinvointikertomuksessa isoksi teemaksi
- Kaikilla järjestöillä tavoitteena edistää hyvinvointia
- Pohteen avustuskriteerinä toimiminen monen kunnan alueella
  - Voisiko hakemuksia tehdä yhdessä vaikka kaksi järjestöä?
- Moninaisuus saatava näkyville
  - Lähestyminen vapaaehtoisten kautta
- Maahanmuuttajat putoavat pois toiminnasta helposti, mikä on haaste
- Monilla järjestöillä paljon työntekijöitä
- Ei voida kehittää, jos ei ole toimintakykyisiä ihmisiä
  - Miten voidaan järjestöinä jne. edistää kyvykkyyttä
  - Miten päästään siihen, että on riittävästi toimintakykyisiä ihmisiä
  - Järjestöt tekee paljon töitä ihmisten kanssa, joilla ongelmia toimintakyvyn kanssa
- Järjestönäkökulmasta edellytys, että dynaamisia vapaaehtoisia ihmisiä löytyy
  - Toinen edellytys hyvät käytänteet
  - On runsaasti erilaisia alustoja, mutta yhteistyö edellyttää kasvokkain tehtävää pölyttämistä

Teemakahvila: Hyvinvoinnilla ja aluekehityksellä elinvoimaa maakuntaan

- Millä tavalla yhteistyöstä saataisiin vielä jouhevampaa ja viestit perille oikeille ihmisille
- Välillä on hankala löytää kanavia, miten yhdistykset pääsevät liittymään oikeisiin verkostoihin
- Eri järjestöjä edustamaan, ei aina samoja henkilöitä esimerkiksi Jyryyn
  - Viestit jää usein työryhmän sisään, miten niistä voitaisiin kertoa paremmin?
- Onko verkostoja jo liikaa? Ei tiedetä mihin pitäisi kuulua
  - Kaikki järjestöt eivät välttämättä hyödy kumppanuuksista tai verkostoista
- Pitäisikö verkostojen kutsua itse paikalle tarvittavia yhdistyksiä?
  - On pyritty tekemään jo jonkin verran
- Yhteistyötä tulisi tiivistää ja ylimääräisiä himmeleitä purkaa, yhteistyötä tulisi koordinoida monella tavalla
- Julkisen sektorin ja järjestöjen yhteistyö
  - Epäselvyyttä siitä, mikä on kaupungin järjestämää ja mikä Pohteen toimintaa
  - Järjestöyhdyshenkilöt tärkeitä kunnissa
- Rakenteet yhteistyölle, on olemassa olevia rakenteita
  - Rakenteiden väliin tarvitaan elämää
  - Hyvät käytänteet läpäisee rakenteet
- Maakunnallinen järjestökunta; miten tietoa voidaan vaihtaa vielä enemmän ja paremmin
- Yhteistyö voi olla esimerkiksi tiloja tai koulutuksia. Kasvokkain tapahtuvat tilaisuudet helpottavat yhteistyötä

Kiitos yhteistyöstä!

www.ouka.fi/avoinhallinto

OULU

9.10.2023